

TER HERINNERING AAN HENDRIK SPIEKMAN DOOR MR. S. J. L. VAN AALTEN JR.

Rotterdam zag 21 November 1917 een begrafenisstoet door zijn straten naar Crooswijk trekken, als nog nooit tevoren. Een man uit het volk werd naar zijn laatste rustplaats gebracht, gevolgd door een onafzienbare reeks van vertegenwoordigers van vereenigingen en bonden en door vele anderen die hem op politiek of economisch gebied nastonden, te midden van duizenden van Rotterdam's bevolking; Hendrik Spiekman, die een viertal dagen tevoren op 43 jarigen leeftijd na een ziekte van een jaar aan Rotterdam en de zijnen was ontvallen.

Waaraan had deze man, niet in Rotterdam geboren en eerst op volwassen leeftijd daarheen gekomen, zijn groote populariteit in onze stad, die zich dikwijls van uit den vreemde gekomenen afzijdig houdt, te danken? Sommigen zullen de oorzaak daarvan misschien willen zoeken in de beginselen, die hij met overtuiging beleeft en waarvoor hij steeds op de bres stond; doch dan blijft onverklaard dat hij niet minder populair dan bij zijn partijgenooten was bij velen, die op politiek en economisch gebied anders dachten dan hij, en dat andere zijner partijgenooten in zijn populariteit niet deelden. Anderen zullen geneigd zijn in zijn bekwaamheid, in zijn redenaarsgaven de verklaring te zoeken waarom Spiekman in Rotterdam een zoo bevoorrechte positie innam; doch zien dan over het hoofd dat niet allen, die over dezelfde eigenschappen beschikken, in staat zijn bij de menigte dezelfde gevoelens te wekken. Naar mijn meening is de oorzaak der algemeene bewondering voor Spiekman het best aan zijn graf geschetst door Rotterdam's Burgemeester, toen hij er op wees dat met Spiekman was heengegaan „een zeldzaam begaafd man, die den korten tijd van zijn leven geheel aan zijn overtuiging heeft toegewijd; een man, die bij allen bewondering wekte voor de wilskracht, waarmee hij zich de kennis verwierf, die hem voor zijn taak bekwaam maakte, voor zijn buitengewone werkkraft, voor de ruimte en de frisheid van zijn blik en voor den warmen gloed van zijn woord.”

Een twaalfstal jaren achtereen, van 1905 tot zijn overlijden, is Spiekman in Rotterdam's Gemeenteraad werkzaam geweest, nadat hij reeds tevoren een tweetal jaren, van Augustus 1901 tot September 1903, lid van dit college was geweest. Over de meest